

Remissvar SOU 2015:15 Attraktiv, innovativ och hållbar – strategi får en konkurrenskraftig jordbruks- och trädgårdsnäring.

Svenska Snustillverkarföreningen

Svenska Snustillverkarföreningen utgör en del av den svenska livsmedelsindustrin och ber därför att få lämna synpunkter på SOU 2015:15. Vi är en ideell förening som samlar svenska tillverkare av snus med omkring 85 % av den svenska marknaden. Det totala försäljningsvärdet i Sverige och exporterande länder uppgår till mer än 10 miljarder SEK.

Sammanfattning

- Handelshinder är det avgörande politiska problemet för exportindustrin
- Goda generella villkor för företagande är avgörande för en konkurrenskraftig näring
- Sveriges regering bör aktivt verka för att EU:s exportförbud av snus upphävs
- Exporten till Norge hotas av norska regeringens vilja att likställa snus med röktaobak

Allmänna överväganden

Export av livsmedel är ofta kringgärdad av handelshinder, särskilda krav på landsgodkännande och anläggningsgodkännande. Svenska staten och dess myndigheter behöver bli bättre på att undanröja dessa hinder och ta fram effektiva och rättssäkra rutiner för att kunna skapa generellt goda villkor för företagen. Mycket kan efterfrågas på marknaden, men statlig certifiering kan bara stater utfärda. Och endast stater kan komma överens om att ingå avtal om frihandel.

Det är även angeläget att Svenska regeringen tydligt informerar länder som i strid med vetenskap och folkhälsoargument likställer snus med röktaobak.

När export inte är möjlig, visar det sig tydligt i statistiken. Exporten av snus till EU är förbjuden, medan Norge som EES-land kan importera snus. De senaste tio åren har den svenska snusexporten till Norge åttafaldigats, vilket skapat jobb i Sverige.

Flera typer av tobaksprodukter är tillåtna inom EU och samtliga betraktas som betydligt mer skadliga än det svenska snuset. Även annan rökfri tobak som tillåts inom EU är skadligare än det svenska snuset. Ingen annan produkt tillverkas enligt livsmedelslagstiftningens krav på hygien, gränsvärden och tydlig innehållsförteckning.

Synpunkter på förslaget

Betänkandet utgör en översikt av de utmaningar som jordbruks- och trädgårdsnäringen står inför. Svenska Snustillverkarföreningen ser positivt på att Konkurrenskraftsutredningen uppmärksammar de brister i konkurrenskraft som delar av den svenska livsmedelskedjan uppvisat under lång tid. Även om förädlingsledet i snusindustrin bearbetar i huvudsak utländska råvaror, är snustillverkningen en väsentlig del av livsmedelsindustrin och av den ökande livsmedelsexporten.

I kapitel 5 under 5.6 EU:s marknadsreglerande åtgärder resoneras en del kring CAP, medan däremot exportförbudet mot snus inte alls nämns. Sverige har ett permanent undantag i sitt anslutningsfördrag och därför är snus tillåtet att sälja i Sverige. Det finns heller inget som förbjuder tillverkning av snus i ett annat EU-land för export till Sverige.

I och med Livsmedelsverkets förslag till nya föreskrifter för innehållet i snus (Dnr 2014/27719) så blir det svenska snuset den renaste och tydligast reglerade varan i världen som innehåller tobak.

Det finns en lång tradition av snustillverkning i Sverige, en tradition som uppstod hos de svenska bönderna och sedan blev hantverksmässig industri i städerna under 1800-talet. Den moderna tillverkningen bygger på hög grad av automatisering och liknar därför också övrig förädlingsindustri i Sverige. Av det skälet är det väsentligt att den kommande politiken utgår från de förutsättningar som gäller inom hela sektorn, alltså primärproduktionen och industrin, oavsett var råvarorna produceras.

Det kan också vara värt att notera att punktskatten på de utomlands tillverkade cigaretterna höjts med 50 % de senaste tio åren, medan det svensktillverkade snuset drabbats av punktskattehöjningar på mer än 250 % under samma period. Den typen av snedvridning av priset för konsumenterna bidrar vare sig till bättre förutsättningar för konsumenterna, eller för tillverkarna.

Patrik Strömer

Generalsekreterare Svenska Snustillverkarföreningen